

Магістерська робота на тему:

*“Психологічні особливості профілактики
алкогольної залежності дорослих осіб”*

Студентки групи ПВШ 053 “Психологія”

Фертюк Ольги

Науковий керівник: кандидат психологічних наук

Найчук В.В.

Предмет дослідження:

особливості прояву
узалежненої
від алкоголю поведінки у
дорослих осіб.

Об'єкт дослідження:

узалежнена від
алкоголю поведінка.

Мета дослідження:

Дослідження психологічних особливостей uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих осіб та їх профілактика.

Гіпотеза дослідження:

Підвищення стресостійкості у дорослих є фактором зниження рівня uzалежненої поведінки у дорослих.

Роз'яснення, поширення та пропаганда здорового образу життя є дієвим засобом профілактики uzалежненої поведінки у дорослих.

Завдання дослідження:

- 1. Здійснити теоретичний аналіз** проблеми виникнення uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих та проблем профілактики даного виду хімічної залежності.
- 2. Вивчити особливості** застосування психологічних методів щодо профілактики ризику виникнення зловживання алкоголем у дорослих.
- 3. Емпірично дослідити** особливості виникнення uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих.
- 4. Розробити і проаналізувати** ефективність психотерапевтичного комплексу вправ з профілактики розвитку uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих.

Методи:

- теоретичні;
- емпіричні;
- математико-статистичні.

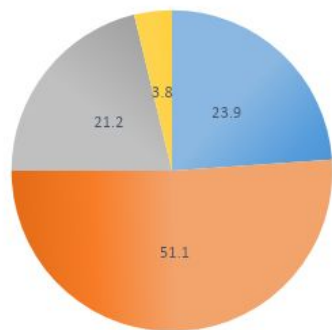
Методики:

1. Тест на алкогольну залежність **AUDIT**,
2. Тест на алкогольну залежність **MAST**,
3. Дослідження тривожності за шкалою Спілбергера (**STAI**),
4. **Бостонський** тест стресостійкості,
5. Опитувальник «**Ставлення до здоров'я**».

Схема патогенетичних механізмів виникнення uzалежненої від алкоголю поведінки:

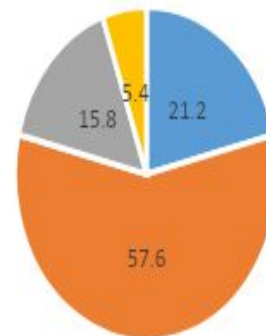

Результати MAST-C тесту у респондентів досліджуваної групи:

■ немає схильності
■ загроза виникнення залежності
■ ймовірні ознаки залежності
■ виявлена залежність

Результати тесту AUDIT у респондентів досліджуваної групи:

■ Низький ■ Середній ■ Високий ■ Ймовірний

**Результати показників за опитувальником «Ставлення до здоров'я»
(бали):**

Назва шкали	Не схильні до розвитку узалежненої поведінки	Є ризик виникнення узалежненої поведінки	Ймовірна наявність узалежненої поведінки	t_{st}^{1-2}	t_{st}^{1-3}	t_{st}^{2-3}
когнітивна	3,81±1,22	2,43±0,54	1,44±0,54	0,82	1,78	0,77
емоційна	3,37±1,09	4,12±0,61	1,37±0,51	0,48	1,67	2,25
поведінкова	4,06±0,87	3,17±0,52	1,79±1,00	0,63	1,71	0,92
ціннісно-мотиваційна	4,11±1,35	2,24±0,43	1,15±0,63	1,22	1,99	1,13

Програма підвищення обізнаності з принципів здорового образу життя

складається з двох тренінгів:

Тренінг № 1. Мета тренінгу – сформуванати поняття про здоровий образ життя, визначити стан власного здоров'я, розібратися в принципах формування хвороби та шляхів до самоцілення.

Тренінг № 2. Мета тренінгу – формування практичних навичок з покращення власного здоров'я шляхом формування принципів здорового образу життя.

Програма підвищення стресостійкості.

Головний напрямок програми – навчити людину справлятися із стресовою ситуацією без «допомоги» алкоголю. **Складається з трьох тренінгів:**

Тренінг № 1. Мета тренінгу - формування позитивного «Я» особистості, позитивної самооцінки та світогляду, зниження тривожності.

Тренінг № 2. Мета тренінгу – надати інформацію про дію стресу та його роль в розвитку захворювань та змін психологічного стану особистості, розвиток комунікативних навичок, почуття власної гідності та значимості.

Тренінг № 3. Мета тренінгу – створення позитивного творчого настрою.

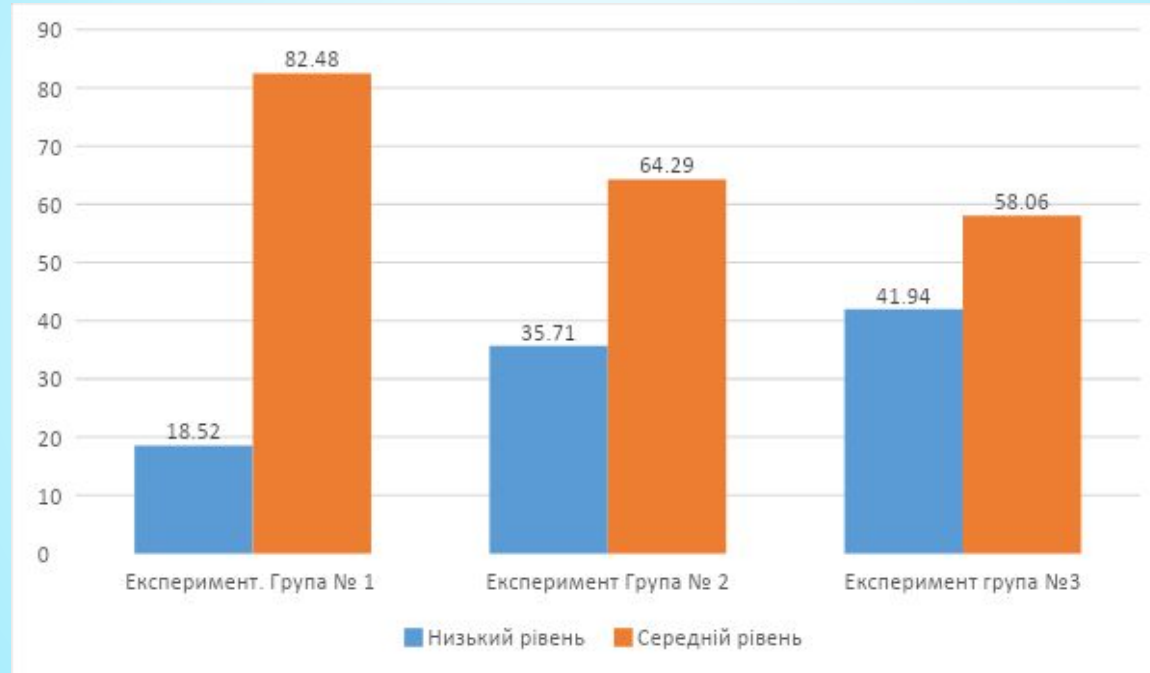
Комплексна програма профілактики uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих осіб.

Ця програма складається з двох вище запропонованих програм, шляхом їх синтезу.

Таким чином, вона складається з п'яти тренінгів по півтори години кожний.

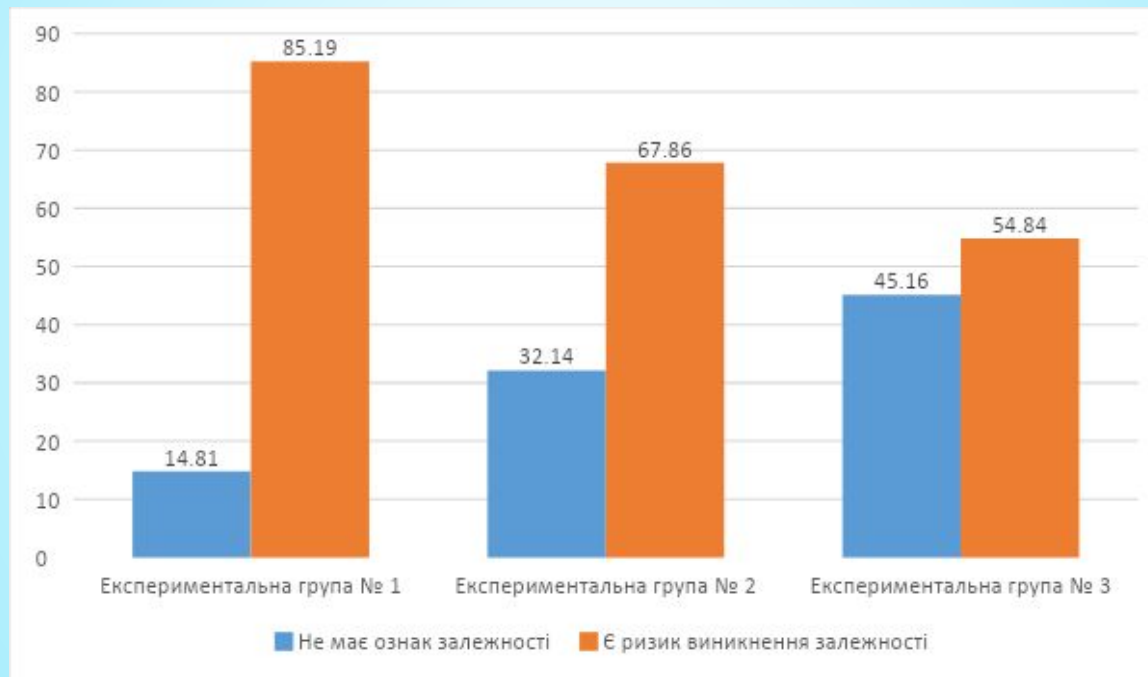
1. **Тренінг № 1** із підвищення стресостійкості.
2. **Тренінг № 1** з розвитку навичок здорового образу життя.
3. **Тренінг № 2** із підвищення стресостійкості.
4. **Тренінг № 2** з розвитку навичок здорового образу життя.
5. **Тренінг № 3** із підвищення стресостійкості.

**Показники тесту AUDIT за результатами
проведеного експерименту:**

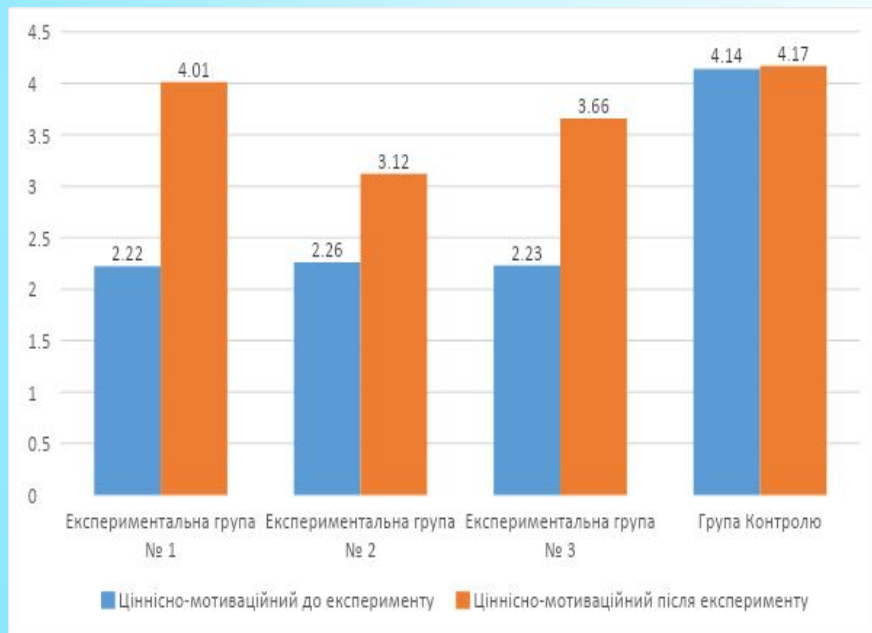

Результати проведеного експерименту за MAST

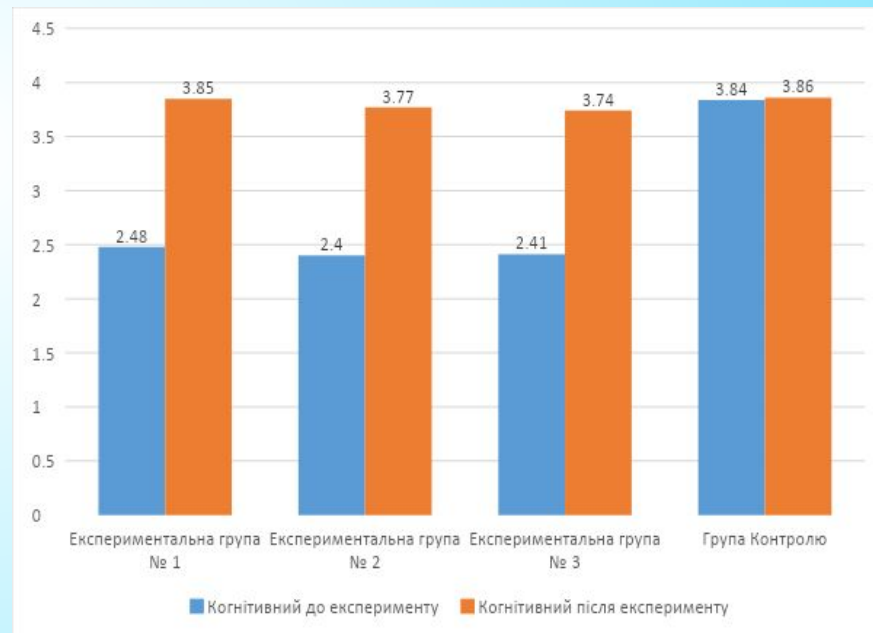
тестом:

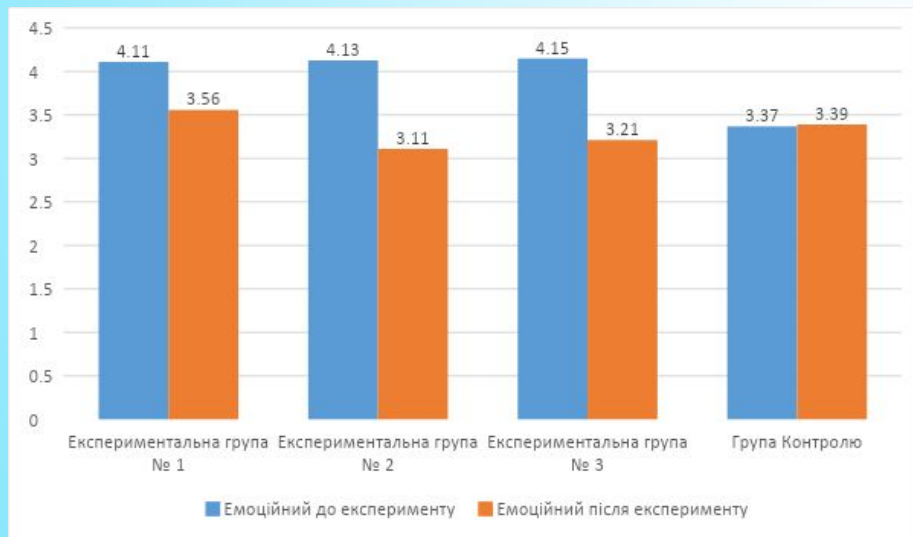
Результати показників за опитувальником «Ставлення до здоров'я» в експериментальних групах до та після проведеної корекції за ціннісно-мотиваційним компонентом (в балах):

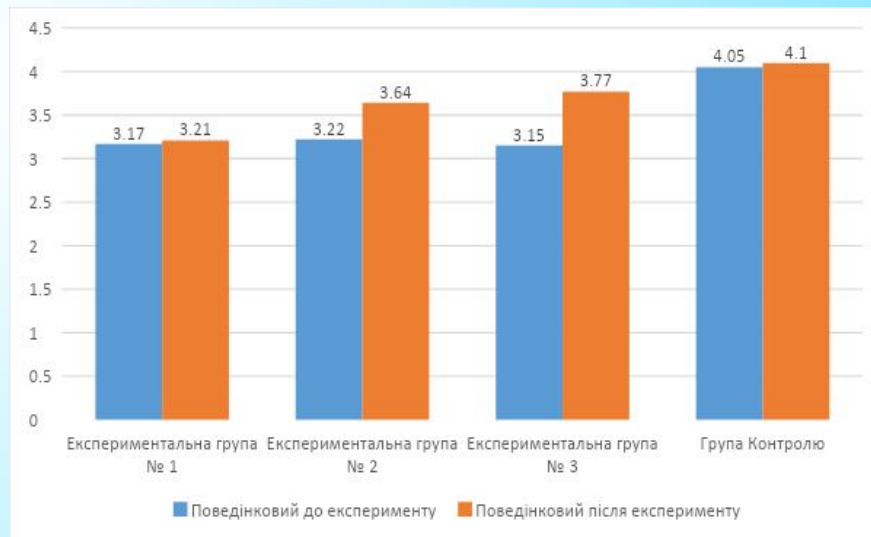
Результати показників за опитувальником «Ставлення до здоров'я» в експериментальних групах до та після проведеної корекції за когнітивним компонентом (в балах):

Результати показників за опитувальником «Ставлення до здоров'я» в експериментальних групах до та після проведеної корекції за емоційним компонентом (в балах):

Результати показників за опитувальником «Ставлення до здоров'я» в експериментальних групах до та після проведеної корекції за поведінковим компонентом (в балах):

Практична значущість роботи

Практична значущість роботи полягає в тому, що розроблена «Комплексна програма психологічної профілактики uzалежненої від алкоголю поведінки у дорослих осіб», яка може бути використана в схемі профілактичних заходів з попередження виникнення uzалежненої від алкоголю поведінки.